

Mikola fizikaverseny

[A Mikola verseny honlapja ide kattintva érhető el.](#)

Részlet dr. Czinder Péter *A természettudományos oktatás legutóbbi huszonöt éve a gyöngyösi Berze Nagy János Gimnáziumban* című összeállításából:

A versenyben való helytállás kényszere végigkíséri emberré válásunk történetét, mind evolúciós értelemben, mind egyedfejlődésünk tekintetében. Bár már nem a túlélésünk múlik rajta, szeretünk a különféle rangsorokban élre kerülni, nem is mindig a várható előnyök elnyerése érdekében: a siker önbecsülésünket gyarapítja és így végső soron a boldog élet egy szegmensévé válik.

Nem csoda, hogy a versenyztetés az iskolákban is régóta gyakorlat. A versenyeken felfigyelhetünk tehetséges növendékeinkre. A tehetségek az összemérés révén hiteles képet kapnak felkészültségük fokáról, így a visszajelzés egészségesen korrigálhatja – megerősítheti vagy módosíthatja – orientációjukat, jövőképüket. A verseny a tetejében közösségépítő hatású, hiszen a sikerért nemcsak a versenyző és felkészítője szurkol, hanem az egész közösség.

Sikeresen versenyezni dicsőség. Sikeres versenyt *szervezni* viszont még nagyobb, hiszen a szervezőnek az adott terület színe-javának az elismerését kell kivívnia, szakmai és emberi értelemben egyaránt.

Azt hiszem, az a tény, hogy a Mikola Sándor Országos Középiskolai Tehetségkutató Fizikaversenyt harmincnegyedik alkalommal hirdették – hirdettük! – meg, önmagáért beszél: a verseny életképesnek bizonyult, igény van rá, sikeres. Szánjunk egy pár percet történetének áttekintésére.

A tantárgyi versenyek a fentebb felsorolt általános célok mellett az adott tantárgy, vagy talán inkább már: *tudomány* irányába igyekeznek terelni a tehetségeket. Így biztosítható tudományos potenciálunk megújítása. Középiskolában kétségkívül a 11-12. évfolyamon nyújtott teljesítmény áll a szakmai érdeklődés középpontjában, hiszen akkortájt éri el a maximumát a középiskolában felhalmozható tudás. Ezért van, hogy középiskolában a legrangosabbnak számító Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyt (OKTV) a 11-12. évfolyamok számára hirdetik meg. Nem sokan tudják, hogy az OKTV patinás múltra tekint vissza: elsőként matematikából hirdették meg 1923-ban, de a fizika (természetan) se sokkal maradt le: 1927-ben már megrendezték az első fizika OKTV-t. Azóta is évente megrendezik és napjainkra az OKTV-n mutatott teljesítmény lett a középiskolák egyik legfontosabb kemény mutatója.

A középiskolai tehetséggondozás azonban nem a 11. évfolyamon kezdődik. Ahogy a nagyobbaknál, úgy a 9-10. évfolyamon is igény mutatkozott pedáns versenyszabályzatot követő, szakmailag is országosan elismert versenyek, egyfajta kis OKTV-k alapítására. Így született az Arany Dániel Matematikai Tanulóverseny (1950), Irinyi János Országos Középiskolai Kémiaverseny (1967), Kitaibel Pál Középiskolai Biológiai és Környezetvédelmi Tanulmányi Verseny (1977) és a Lóczy Lajos Országos Földrajzi Tanulmányi Verseny (1986). Mint látjuk, a természettudományos versenyek szervezésének jogát a fizika kivételével mások szerezték meg, pontosabban: érdemelték ki. Intézményünk, illetve a soproni Berzsényi Dániel Gimnázium – személy szerint Kiss Lajos és Nagy Márton – érdeme, hogy időben betette a lábát az ajtórésbe és 1981-ben sikerült közösen útjára indítani a 9-10-edikesek fizikaversenyét, *Országos fizikaverseny a középiskolák I. és II. évfolyama számára* címmel.

A következő évi verseny már a Művelődési Minisztérium támogatásával indult, ami lényegében szakmai akkreditációnak számított. A verseny ekkor emelkedett hivatalosan is az előbb felsorolt társai szintjére, kiérdemelve az *Országos Tehetségkutató Fizikaverseny* nevet. Az egyre ismertebb és elismertebb rendezvény 1986-ban Mikola Sándor fizikus professzor nevét vette fel. Azóta emlegetjük a *Mikola Sándor Országos Középiskolai Tehetségkutató Fizikaverseny* néven.

A verseny életben maradását az elkötelezett, áldozatkész rendezőgárda erőfeszítésén túl az elért szakmai rangja biztosította és biztosítja mindmáig. Ennek a rangnak a kivívását intézményünk részéről az alapító Kiss Lajosnak köszönhetjük, aki 1995-ben hosszas betegség után elhunyt. Örökébe Farkas Béláné és Kiss Miklós lépett. Farkas Béláné a zsűri munkáját erősíti nyugdíjba menetele óta, a szervezésben Kissné Császár Erzsébet vette át a helyét. Jelenleg Horváthné Zörög Anikó és Csordás Ágnes tanárnők szervezik a versenyt.

A verseny szervezésében és lebonyolításában közreműködők körét a dr. Kiss Miklós tanár úr által készített táblázat mutatja be.

A versenyre hagyományosan a matematika érettségi napján, illetve az azt megelőző hétvégén kerül sor. Annyi minden zajlik ilyenkor nálunk, hogy a versenyre érkező vendégeink óhatatlanul bepillantást nyernek a mindennapjainkba is. A szervezők profizmusát mutatja, hogy képesek bravúrosan beilleszteni a döntő eseményeit az iskolai élet folyamatába. Nekik maguknak is tenger dolguk van ilyenkor, mégis van mindenkire egy kedves szavuk, jut mindenkinek egy mosolyuk. Személyes benyomásom szerint a felkészítő tanárok a bensőséges fogadtatás miatt is váltak visszatérő vendégeinkké – egyszerűen jól érzik magukat nálunk. Szakmai igényesség, vendégszeretet: ez a Mikola-verseny sikerének titka.